

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

105. An, si solùm de facto, & non de jure obtineas, & possideas aliàs pacifice secundum beneficium, eò quòd ob impedimentum collatio & possessio sit nulla, vacet præhabitum beneficium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

tatis factio ipso & praxi videatur attendi: pro quo citat Azor l. 10. c. 11. q. 6. contra Valent. quin & addit Garc. n. 159. necesse non esse, ut generaliter & à majore parte Ecclesiarum unius provincie non esset receptum dictum decretum Trident. eò quoddam Capitulum unum in proposito non consideretur ut persona particularis, sed ut universitas; cum non agatur de acquirendo ipsi Capitulo ut Capitulo, & ut privata persona, sed omnibus & contra omnes de Capitulo, ac in publico & in universum promiscue.

3. In contrarium verò facit, quòd cum Concilium ibi rejiciat & aboleat hujusmodi constitutiones & consuetudines ut pravas & scandalosas, non videtur excusare non receptio; illa enim regula, quòd lex non recepta non obliget, non videatur procedere, quando lex, quæ semper loquitur, aliquid prohibet tanquam aliàs malum seu scandalosum, & quando derogat consuetudini non simpliciter, sed tantummodo illam ut iniquam & irrationabilem; eò quòd tunc esset ratio illius regulæ; nimirum quòd lex censetur lata non nisi sub conditione, si recipiatur. Item pro hoc facit, quòd consuetudo habeat majorem vim, quam non receptio; & tamen consuetudo etiam immemorialis non valet, & non excusatur in eo casu, dum ex se iniqua & scandalosa est. Ita ferè Garc. à n. 161. qui etiam n. 164. pro hac parte clarissimam recitat declarat. S. Congreg. directam cuidam Episcopo quæ sic habet: *In illa Cathedrali ante Concilium à tempore, cujus initii memoria non exstat, conditum esse, & adhuc post Concilium observari statutum, nuper declaratum est ad S. Congregationem Cardinalium Tridentini Interpretum; ut videlicet Canonici, alique beneficiarii, qui indies recipiuntur, prioribus decem mensibus exigentiam distributionum partem percipiant, reliquumque Canonici & beneficiarii antiquiores inter se partiantur, & in usus suos, & utilitatem convertant.* Itaque illustrissimi Patres Amplitudini Tuæ serid injungunt, ut hujusmodi constitutionem tanquam pravam ac scandalosam rejicias, atque aboleas, neque ullà ratione servari permittas, & contra facientes penis contra Simoniacos SS. Canonibus & variis summorum Pontificum constitutionibus propositis coercas, quemadmodum providè cavetur decreto Trid. c. 14. sess. 24. &c. quam declarationem, ait ibidem Garc. se postea intellexisse confirmatam à Clem. VIII. Et quidquid sit de hoc, indubitato hodie per Bullam Innocentii XII. quæ incipit *Ecclesia Catholica*. & per quam dictum decretum Tridentini, & Bulla Pii V. eidem verbotenus inserta innovantur ac roborantur, istiusmodi consuetudines & constitutiones penitus tanquam irrationabiles & scandalosæ eliduntur ac eradicantur.

Questio 105. Si solum de facto, & non de jure obtineas & possideas aliàs pacificè secundum beneficium, eò quòd ob impedimentum collatio & possessio sit nulla, an vacet præhabitu beneficium?

Respondeo: Si scienter accipias secundi possessionem, eo ipso vacare præhabitu in penam delicti commissi, ne ob injustam possessionem melioris conditionis sis, quam ob legitimam & justam. Castrop. loc. cit. n. 24. Garc. l. c. n. 173. cum Gl. in Clem. si plures. de præb. Lott. l. 3. q. 23. n. 41. hanc etiam addens rationem, quòd possessio injustè & perperam capta habetur pro bona in

odium capientis: Requiritur autem ad inducendam hanc vacationem, ut possessionem reipsa accipias, nec sufficit illam posse accipere, quia hæc pena ob intentionem imponitur. Castrop. loc. cit. Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 9. in fine. Sic qui secundum obtinet per vim vel injustè, amittit ipso jure primum. Idem est de eo, qui beneficium, ad quod jus habet, per vim aut propria auctoritate occupat. Pirh. ad tit. de præb. n. 155. juxta expressum textum c. cum, qui. de præb. in 6. Etsi enim ille textus loquatur de beneficio curato injustè occupato, comprehendit tamen etiam quæcumque alia beneficia, etiam simplicia ex verbis ibidem prope finem adductis: *aut quæcumque alia beneficia occupare non ventur*: factis constat. Secus est, si inscienter possideas de facto tantum; extra enim casum illum scientiæ nullitatis tituli, quæ propriè generat intrusionem, requiritur ad dictam vacationem inducendam, ut secundum possideatur pacificè non solum de facto, sed etiam de jure. Pirh. l. c. n. 155. Sic etiam affectus incompatibiè excusatur à dimissione primi, si ignorat factum possessionis ademptæ per Procuratorem; cum alia sit Vicariatus Procuratoris, alia Domini; & ita Domino non nocet, nisi postquam Dominus fuerit certioratus. Lott. loc. cit. nu. 46.

Questio 106. An, & qualiter beneficium pacificè & fructiferè possessum debeat esse perpetuum, ut inducat vacationem præhabitu?

Respondeo: Requiritur, ut utrumque beneficium sit collatum in perpetuum, sive in titulum, sive in commendam. Pirh. l. c. n. 158. citans Abb. in c. de multa. de præb. nu. 22. hinc per accptionem Vicariatus Episcopi non perdit quis beneficium præhabitu, etiam, dum illud dignitas est, vel curatum; quia Vicariatus Episcopalis non est dignitas perpetua, sed ad nutum Episcopi aufertibilis. Pirh. ibid. ex Abb. loc. cit. nu. 23. Garc. p. 11. c. 5. n. 181. dicens officia & dignitates, quæ conferuntur ad certum tempus, non inducunt incompatibilitatem. Hinc e contra beneficia manutia, seu ad nutum amovibilia; quia saltem aptitudine sunt perpetua, & possunt esse perpetua, cum dantur in titulum, inducunt talem incompatibilitatem. Garc. l. c. pro utroque citans solum Rotæ decisionem in Seguntina Thesauraria. 29. April. 1596.

Questio 107. Qui impetrat beneficium vacans per affectationem alterius incompatibilis, quid & qualiter justificare debeat?

1. **R**espondeo primò: Præter incompatibilitatem ante omnia plenè & conclusenter probare tenetur factum ipsum affectationis, ita ut non sufficiant testes de fama; vel alia semiplena probatio. Lott. l. 3. q. 23. nu. 18. citans decis. Rotæ 16. de præb. in novis.

2. Respondeo secundò: Sed neque juvant probationes nudam affectationem concludentes sine perceptione fructuum; cum tunc nihil aliud proponatur nisi incompatibilitas, quæ non advertitur simpliciter affectationi secundi, sed tantum retentioni primi; ita ut, nisi concludatur ad perceptionem fructuum, provisus de secundo non teneatur dimittere primum: Et quidem neque illico, sed post duos menses, qui dantur ad dimittendum. Lott. loc. cit. n. 17. & 18.